

Spis treści

Przedmowa	V	Umiejscowienie	20
Przedmowa do wydania polskiego	VII	Skóra	20
Wskazówki dla czytelnika	IX	Okolice wyprzeniowe	20
Źródła rycin	X	Błona śluzowa jamy ustnej	21
		Okolice narządów płciowych	22
1. Budowa i funkcja skóry	1	Objawy	22
Budowa skóry	1	Świąd	22
Naskórek	2	Ból	22
Skóra właściwa	5		
Warstwa podskórna	7	4. Podstawy diagnostyki	23
Przydatki skóry	7	Badanie dermatologiczne	23
Funkcja skóry	8	Narzędzia pomocnicze	23
		Badania dodatkowe	24
2. Wykwity	11	Diagnostyka alergologiczna	27
Wykwity pierwotne	11	Diagnostyka flebologiczna	28
Plama (<i>macula</i>)	11	Testy czynnościowe skóry	29
Grudka (<i>papula</i>) i blaszka (<i>tarczka, plaque</i>)	12		
Guz (<i>nodus, tumor, tuber</i>) i guzek (<i>nodulus, tuberculum</i>)	12	5. Podstawy leczenia	31
Pęcherzyk (<i>vesicula</i>) i pęcherz (<i>bulla</i>)	13	Leczenie miejscowe	31
Krosta (<i>pustula</i>)	14	Substancje czynne	31
Bąbel pokrzywkowy (<i>urtica</i>)	14	Fototerapia	35
Wykwity wtórne	15	Terapia UV	35
Łuska (<i>squama</i>)	15	PUVA (<i>psoralen i UVA</i>)	37
Strup (<i>crusta</i>)	15	Leczenie układowe	37
Nadżerka (<i>erosio</i>) i przeczos (<i>excoriatio</i>)	16	Kortykosteroidy	37
Owrozdzenie (<i>ulcus</i>)	16	Leki immunosupresyjne/	
Zanik (<i>atrophia</i>)	16	cytostatyki	39
Blizna (<i>cicatrix</i>)	17	Środki przeciwmalaryczne	40
Ważne pojęcia	17	Retinoidy	41
		Leki przeciwhistaminowe	41
		Sulfony	42
		Leki biologiczne	43
3. Objawy podstawowe	19		
Obraz wykwitów	19	6. Choroby zakaźne skóry	45
Zmiany zabarwienia	19	Bakterie	45
Pęcherze	20	Choroby ropne skóry (<i>piodermie</i>)	45
Krosty	20	Choroby skóry wywołane	
Zanik	20	toksynami bakteryjnymi	50
		Borelioza	53

Choroby skóry wywoływane przez mikobakterie	55	Typ IV – alergia typu późnego.	89
Inne choroby bakteryjne skóry ..	55	Alergia „rzekoma”	90
Wirusy	56	Atopowe zapalenie skóry	91
Wirusy grupy opryszczki (<i>herpes viruses</i>)	56	Pokrzywka i obrzęk naczyńioruchowy ..	95
Wirusy <i>Coxsackie</i>	61	Osutki polekowe	96
Wirusy brodawczaka ludzkiego (<i>human papillomavirus</i> – HPV) ..	63	Uogólnione osutki polekowe	96
Wirusy z grupy ospy (<i>Poxviridae</i>) ..	65	Rumień trwały polekowy (<i>erythema fixum</i>)	97
Choroby wirusowe wieku dziecięcego	66	Rumień wielopostaciowy (<i>erythema multiforme</i>)	98
Grzyby	69	Toksyczna nekroliza naskórka	99
Dermatofitozy (<i>tinea</i>)	69	Rumień guzowaty (<i>erythema nodosum</i>)	100
Drożdżycę	71		
Łupież pstry (<i>pityriasis versicolor</i>) ..	73	8. Wyprysk	103
Grzybica paznokci (<i>onychomycosis</i>)	74	Wyprysk kontaktowy	104
Pasożyty	75	Alergiczne kontaktowe zapalenie skóry	104
Świerzb (<i>scabies</i>)	75	Wyprysk kontaktowy z podrażnienia	106
Wszawica (<i>pediculosis</i>)	76	Łojotokowe zapalenie skóry	107
Ukąszenia przez pchły (<i>pulicosis</i>) ..	77	Wyprysk pienneżkowaty	109
Ukąszenia przez pluskwy (<i>cimicosis</i>)	77	Wyprysk potnicowy	109
Choroby przenoszone przez kleszcze	77	Wyprysk z braku natłuszczenia.	111
Leiszmanioza (<i>leishmaniasis</i>)	78		
Larwa wędrująca (<i>larva migrans</i>) ..	79	9. Choroby autoimmunologiczne skóry	113
Choroby przenoszone drogą płciową ..	79	Autoimmunizacyjne dermatozy pęcherzowe	113
Rzeżączka (<i>gonorrhoea</i>)	80	Grupa pęcherzycy	115
Kiła (<i>lues, syphilis</i>)	81	Grupa pemfigoidu	118
Wzrost miękkiej (<i>ulcus molle</i>)	84	Choroba Dühringa	122
Ziarnica weneryczna pachwin (<i>lymphogranuloma inguinale</i>) ..	85	Nabyte pęcherzowe oddzielanie się naskórka (<i>Epidermolysis bullosa acquisita</i>)	124
Nierzeżączkowe zapalenie cewki moczowej	86	Linijna IgA-dermatoza	125
7. Reakcje alergiczne i atopowe zapalenie skóry	87	Kolagenozy (choroby tkanki łącznej) ..	126
Reakcje alergiczne	87	Toczeń rumieniowaty	127
Typ I – alergia typu natychmiastowego	88	Twardzina	133
Typ II – alergia typu cytotoksycznego	89	Zapalenie skórno-mięśniowe	137
Typ III – alergia typu kompleksów immunologicznych	89	Zespoły nakładania (<i>overlap syndromes</i>)	138
		Zespół antyfosfolipidowy	139
		Zespół Sjögrena	139

10. Dermatyzmy rumieniowo- -złuszczające	141	Zespół Melkerssona-Rosenthala	172
Łuszczyca	141	14. Dermatyzmy liszajowate	175
Łuszczyca zwykła (<i>psoriasis vulgaris</i>)	141	Liszaj płaski (<i>lichen planus</i>)	175
Łuszczyca krostkowa	146	Liszaj twardzinowy i zanikowy (<i>lichen sclerosus et atrophicus</i>)	177
Łuszczyca stawowa	147	15. Zaburzenia pigmentacji skóry	179
Przyluszczyca plackowata (<i>parapsoriasis en plaque</i>)	148	Hipomelanozy	179
Łupież różowy (<i>pityriasis rosea</i>)	150	Bielactwo nabyte	179
Choroba Reitera	151	Leukoderma	180
Inne dermatyzmy łuszczycopodobne	152	Hipermelanozy	180
Łupież czerwony mieszkowy (<i>pityriasis rubra pilaris</i>)	152	Ostuda	181
<i>Pityriasis lichenoides</i>	152	Inne rodzaje przebarwień	181
11. Uszkodzenia skóry wywołane czynnikami chemicznymi i fizycznymi	153	16. Nowotwory skóry	183
Działanie promieniowania UV	153	Łagodne zmiany nowotworowe i znamiona	183
Posłoneczne zapalenie skóry	154	Znamię barwnikowe melanocytowe	183
Przewlekłe zmiany posłoneczne	155	Znamię naskórkowe	185
Fotodermatozy	156	Brodawka łojotokowa	185
Uszkodzenia spowodowane temperaturą	159	Włókniak miękki	186
Oparzenia	159	Włókniak twardy	187
Odmrożenia	160	Keloid	187
Odmrożyny	161	Prosaki	188
Uszkodzenia spowodowane kontaktem z kwasami i zasadami	161	Torbiele naskórkowe	188
Uszkodzenia spowodowane promieniowaniem jonizującym	161	Torbiele włosowe (<i>tricholemalne</i>)	189
12. Trądzik i schodzenia trądzikowe	163	Naczyniaki okresu niemowlęcego	190
Trądzik	163	Naczyniak starczy	190
Trądzik zwykły (<i>acne vulgaris</i>)	163	Ziarniniak nacyniowy	190
Trądzik odwrócony (<i>acne inversa</i>)	165	Guz spłotowy	191
Inne odmiany trądziku	165	Tłuszczak	191
Trądzik różowaty (<i>rosacea</i>)	166	Stany przednowotworowe	192
Zapalenie okołoustne (<i>dermatitis perioralis</i>)	167	Rogowacenie słoneczne	192
13. Choroby ziarniniakowe skóry	169	Choroba Bowena	193
Sarkoidoza	170	Erytroplazja Queyrate	193
Ziarniniak obrączkowaty	171	Leukoplakia	194
		Plama soczewicowata złośliwa (<i>lentigo maligna</i>)	195
		Róg skórnny	195
		Stany rzekomonowotworowe	196
		Rogowiak kolczystokomórkowy (<i>keratoakantoma</i>)	196
		Nowotwory złośliwe	197

Rak podstawnkomórkowy	197	Rybie łuski	227
Rak kolczystokomórkowy	200	Rybia łuska zwykła (<i>ichthyosis vulgaris</i>)	227
Czerniak	201	Rybia łuska o dziedziczeniu recesywnym związana z chromosomem X	228
Przerzuty do skóry	207	Rybia łuska lamelarna	229
Przerzuty skórne	207	Choroby związane z nadmiernym rogowaceniem	229
Zespoły paraneoplastyczne	208	Rogowacenie mieszkowe	229
Rogowacenie ciemne złośliwe (<i>acanthosis nigricans maligna</i>)	208	Choroba Dariera	230
Fakultatywne zespoły paraneoplastyczne	209	Lagodna, przewlekła pęcherzyca rodzinna	231
Chłoniaki skórne	210	Wrodzone oddzielanie się naskórka	232
Ziarniniak grzybiasty (<i>mycosis fungoides</i>)	210	Zespół Ehlersa-Danlosa	233
Zespół Sézary'ego	212		
<i>Lymphomatoid papulosis</i>	212	18. Choroby włosów	235
Wielkokomórkowy chłoniak T-komórkowy CD30-dodatni	213	Łysienie	236
Chłoniak centrów rozrodczych/chłoniak strefy brzeżnej	214	Łysienie androgenowe	237
Wielkokomórkowy chłoniak B komórkowy (kończyn dolnych)	215	Łysienie plackowate	238
Stany rzekomochłoniakowe (<i>pseudolymphoma</i>)	215	Hipertrychoza	240
Limfocytoma	215	Hirsutyzm	240
Naciek limfocytny (Jessnera-Kanofa)	216		
Polekowe rozrosty rzekomochłoniakowe	217	19. Choroby paznokci	241
<i>Actinic reticuloid</i>	217	Onychodystrofie	241
Histiocytozy	218	Paznokcie w kształcie szkiełka od zegarka. Paznokcie paleczkowate	241
Histiocytoza z komórek Langerhansa	218	Paznokcie łyżeczkowate (<i>koilonychia</i>)	241
Ziarniniak żółtakowy młodzieńczy (<i>xanthogranuloma juvenile</i>)	220	Paznokcie rurkowate	242
Mastocytozy	220	Paznokcie z liniami Beau	242
Mastocytoma	221	Paznokcie naparstkowate	242
Pokrzywka barwnikowa	221	Zmiany zabarwienia paznokci	242
		Leukonychia	242
17. Dziedziczne choroby skóry	223	<i>Half and half nail</i>	243
Fakomatozy	223	Paznokcie żółte	243
Nerwiakowłókniakowatość typu 1	223	Ciemne przebarwienia	243
Nerwiakowłókniakowatość uogólniona typu 2	224	Zaburzenia wzrostu paznokcia	243
Stwardnienie guzowate	225	Onychogrypoza	243
Skóra pergaminowa i barwnikowa (<i>xeroderma pigmentosum</i>)	225	Onycholiza	244
		<i>Onychorrhexis</i>	244
		<i>Onychoschisis</i>	244
		Inne schorzenia paznokci	244
		Paznokieć wrastający	244
		Paronychia	244

20. Choroby naczyniowe	247		
Choroby żył	247		
Żyłakowatość	247		
Przewlekła niewydolność żylna (p.n.ż.)	249		
Zakrzepowe zapalenie żył	251		
Zakrzepica żylna	251		
Choroby tętnic	252		
Zespół Raynauda	252		
Livedo	254		
Zapalenia naczyń	255		
Laukocytoklastyczne zapalenie naczyń	255		
Piodermia zgorzelinowa	257		
Choroba Behçeta	258		
21. Zmiany skórne towarzyszące chorobom ogólnoustrojowym .	261		
Zmiany skórne towarzyszące cukrzycy	261		
Obumieranie tłuszczowate (necrobiosis lipoidica)	261		
		Martwicze owrzodzenie towarzy- szące cukrzycy (stopa cukrzycowa)	262
		Dermatoza pęcherzowa towarzy- sząca cukrzycy	263
		Inne choroby związane z cukrzycą	263
		Zmiany skórne towarzyszące zabu- rzeniom gospodarki lipidowej	264
		Kępkі żółte	264
		Zmiany skórne towarzyszące choro- bom wątroby	265
		Skórne znaki chorób wątroby	265
		Choroby zapalne jelit	266
		Choroby tarczycy	266
		Choroby nerek	266
		Porfirie	266
		Porfirie skórna późna	266
		Protoporfiria erytropoetyczna . . .	268
		Wrodzona porfirie erytropoetyczna	269
		Skorowidz	271

